

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: De Startnotitie Van wijkraden naar wijkplatforms vast te stellen. de griffier, de voorzitter,
--	---

1. Inleiding

Het college wil aan de slag voor een sociale, groene en leefbare stad en vraagt inwoners en ondernemers om zelf ook met initiatieven te komen voor de grote opgaven waar onze samenleving voor staat. Om méér betrokken Haarlemmers de ruimte te geven om de leefbaarheid in Haarlemse wijken te vergroten, zet het college in op wijkplatforms: *een netwerk van bewoners, ondernemers en anderen in een wijk. Het wijkplatform zorgt voor verbinding tussen mensen en groepen in de wijk. En voor verbinding tussen de wijk en de gemeente.* In deze startnotitie wordt de visie ten aanzien van de wijkplatforms beschreven met een beoogd proces en tijdsplan.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De startnotitie Van wijkraden naar wijkplatforms vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Het vaststellen van de startnotitie is het startpunt van het proces om met alle betrokken partijen het gesprek aan te gaan over de invulling en vorm van de wijkplatforms. Deze gesprekken leiden tot een nadere invulling van het beleid ten aanzien van de wijkplatforms. Dit beleid wordt voor inspraak vrijgegeven en vastgesteld door de gemeenteraad. Het uiteindelijk beoogde resultaat is een geslaagde transitie naar wijkplatforms. Waarbij betrokken bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in steeds wisselende samenstelling optimaal gefaciliteerd worden bij initiatieven die tot doel hebben de leefbaarheid in hun wijk of in de stad te vergroten.

4. Argumenten

1. Veranderende samenleving vraagt om een andere manier van werken.

Haarlemmers willen steeds meer invloed op hun directe leefomgeving of hebben eigen ideeën om die mooier en of beter te maken. Zij willen dit minder doen via geïnstitutionaliseerde instanties en vaste organisatievormen, maar meer volgens het idee van de 'Doe-democratie'. De ontwikkelingen binnen het programma Versterken Lokale Democratie en de actualisatie van het participatiebeleid passen hierbij, net als de beweging van wijkraden naar wijkplatforms.

Een netwerkorganisatie past goed bij de huidige maatschappij: laagdrempelig en voor iedereen, verbindt doeners en denkers, jong en oud, (sociaal) ondernemer en wijkbewoner, mensen die zich structureel willen verbinden en mensen die ad hoc iets bijdragen, partners in de wijk en de gemeente.

2. Het huidige stelsel van wijkraden faciliteert en vertegenwoordigt onvoldoende de betrokkenheid van alle (actieve) Haarlemmers.

In het coalitieakkoord is een duidelijke keuze gemaakt voor de rol van wijkraden als netwerkplatform. Enkele wijkraden hebben ook al bewust gekozen voor de verandering naar een netwerkplatform; zij brengen geïnteresseerde personen en organisaties rondom een thema bij elkaar. Er zijn ook wijkraden die zichzelf vooral zien als zelforganisatie en positie innemen in het publieke debat vanuit de rol van belangenbehartiger. In het nieuwe beleid zijn wijkraden/-platforms in participatieprocessen geen exclusieve participant meer. Een wijk bestaat uit bewoners, die verschillend denken. Er zijn meer gesprekspartners in de wijk dan voorheen. Daar richt de gemeente met de transformatie naar wijkplatforms en de actualisatie van het participatiebeleid haar werkwijzen op in.

3. De startnotitie is het startsein om met elkaar verder aan verandering te werken.

Vanaf januari wordt een half jaar de tijd genomen om voort te bouwen op de netwerken die al in buurten en wijken aanwezig zijn om mét elkaar het veranderproces te doorlopen. De vorm en samenstelling van een wijkplatform, de schaalgrootte, de wijze van onderlinge samenwerking, wijkpartners en de gemeente, en de functies van een wijkplatform (o.a. mate van zeggenschap), zijn onderwerpen om met een gesprek over te hebben. De verwachting is dat de overgang van wijkraden naar wijkplatforms tot gevolg heeft dat de verordening op de wijkraden wordt ingetrokken en de regeling Leefbaarheid- en Initiatiefbudget wordt aangepast. In 2023 blijft de ondersteuning van de wijkraden in ieder geval nog intact om processen die in gang zijn gezet niet te verstoren.

4. De voor de wijkraden gereserveerde budgetten blijven beschikbaar voor de wijk (verordening op de wijkraden 2021 en regeling Leefbaarheid- en Initiatiefbudget).

De inzet van deze gelden wordt komend jaar verder ingevuld. Democratische wijkbudgetten en budget voor ondersteuning van initiatieven zijn beschikbaar vanuit het programma Versterken Lokale Democratie.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Succesvolle overheidsparticipatie vraagt om gedragsverandering.

Het vraagt veel vaardigheden, bewuste keuzes en oefening in de praktijk van gemeenteraad, college en ambtenaren. Trainingen voor medewerkers en een handleiding voor samenwerken met de stad dragen hieraan bij. De geleerde lessen van het programma Nieuwe Democratie worden geborgd in de organisatie en handvatten worden aangereikt in de democratiewerkplaats. Ook de initiatieven school voor initiatiefnemers blijft bestaan.

2. De mate en vorm van gemeentelijke ondersteuning bij wijkplatforms wordt nog uitgewerkt.

Dit is een uitkomst van de gesprekken die gevoerd gaan worden. Uitgangspunt is samenwerking met de gemeente als er gemeenschappelijke opgaves zijn en als hulp van buiten echt nodig is. Er moeten nog afspraken worden gemaakt over waar de taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van de wijkplatforms belegd worden, zowel in het overgangsjaar 2023 als daarna voor de verdere implementatie en uitvoering van het beleid. In de overgangsperiode is er (geld voor) extra capaciteit.

3. Er zullen wijkraadsleden mogelijk stoppen, omdat ze zich alleen willen inzetten voor de wijk door bestuurlijk of politiek betrokken te zijn in de vorm van belangenbehartiging.

De gemeente gaat met alle wijkraden in gesprek over de visie op de wijkplatforms en welke rol de wijkraden hierin voor zichzelf zien. Wijkraadsleden hebben zich jarenlang vrijwillig en met betrokkenheid ingezet voor hun wijk, met veel positieve resultaten. Het college wil het goede wat nu in de wijk en wijkraden gebeurt, behouden. Het is daarom relevant om vanuit de bestaande structuren in de wijken het gesprek te starten over de wijkplatforms.

6. Uitvoering

1. Informeren

Wijkraden worden actief geïnformeerd over de startnotitie Van Wijkraden naar Wijkplatforms, de startnotitie Actualisatie Participatiebeleid en de raadinformatienota Afronding Programma Nieuwe Democratie, Doorstart Versterken Lokale Democratie.

2. Gebiedssessies

Begin 2023 worden diverse gebiedssessies georganiseerd om met de betrokken partijen het gesprek op gang te brengen. Het betreft de wijkraden en andere organisaties en (groepen) bewoners en sociaal ondernemers die al in de wijk actief zijn. De opbrengst van de gebiedssessies wordt in het tweede kwartaal van 2023 verder uitgewerkt om het beleid ten aanzien van de wijkplatforms verder aan te scherpen. Hiervoor wordt een gevarieerde werkgroep opgericht met een afvaardiging van verschillende partijen uit de stad.

3. Vaststellen beleid

De verwachting is dat in het derde kwartaal van 2023 het beleid en de uitwerking daarvan gereed is voor inspraak, om in het vierde kwartaal van 2023 door de raad te worden vastgesteld. De ambitie is om de raadsnota's actualisatie participatiebeleid en wijkbudgetten gelijktijdig te behandelen. Parallel wordt gewerkt aan het bijdragen aan de praktische invulling per wijk voor de invulling van de wijkplatforms. Ook zal een handreiking/menukaart worden opgesteld om wijkplatforms op weg te helpen. De beoogde start voor de invoering van het beleid is 1 januari 2024.

7. Bijlage

Bijlage 1: Startnotitie Van wijkraden naar wijkplatforms